

הוראת ביצוע מס' 8/2006 - פיצויי מס רכוש

הנדון: פיצויים בשל נזק עקיף לישובי הצפון לתקופה 31.7.06-12.7.06

1. מבוא

- 1.1 ביום 31.07.06 התקין שר האוצר באישור וועדת הכספים של הכנסת את תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשס"ו-2006 (להלן – "התקנות"). מטרת התקנות לקבוע את הסכום ואופן הפיצוי בגין נזקים עקיפים (החזר שכר עבודה למעסיק ואובדן רווחים) שנגרמו כתוצאה מהמצב המיוחד שהוכרז באזור הצפון. הוראת הביצוע מפרטת ומסבירה את הכללים שנקבעו בתקנות לרבות אופן ודרך הגשת תביעת פיצויים.
- 1.2 בהתאם לתקנות, יינתן פיצוי בגין הנזק העקיף שנגרם בישובים שהוגדרו כיישובים המצויים ב"אזור הגבלה", וזאת לתקופה שבין 12.07.06 לבין ה- 31.07.06 והכל על פי הוראות פיקוד העורף לגבי כל ישוב וישוב ובתאריכים שנקבעו על ידו (ראה רשימת היישובים ופירוט התקופות לכל יישוב בנספח 5 לטופס א/7113 המצ"ב כנספח א' (להלן - "הטופס")).
- 1.3 על פי התקנות, רשאים בעלי עסקים (יחיד או חבר בני אדם) בענפי התעשייה, המסחר והשירותים להגיש תביעה בגין נזק עקיף שנגרם להם. תביעה לקבלת פיצוי כמפורט בהוראה זו תוגש על גבי הטופס, אשר ניתן לקבלו ולהגישו במשרדי מס-הכנסה ומיסוי מקרקעין של רשות המסים. כמו כן ניתן לקבל את הטופס באתר רשות המיסים באינטרנט.
- 1.4 על פי סיכום דברים מיום 27 ביולי 2006 בין הממשלה, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים והסתדרות העובדים החדשה ולאור החוק שאושר על-ידי הכנסת בעניין זה, מחויבים המעבידים לשלם שכר לעובדיהם שנעדרו בשל המצב הביטחוני.
- למען הסר ספק, סיכום זה בר תוקף בין אם המעביד הגיש תביעה בגין הנזק שנגרם לו על פי התקנות ובין אם לאו.
- 1.5 הוראת ביצוע זו מתייחסת לפיצוי בגין הנזק העקיף בענפי התעשייה המסחר והשירותים על פי התקנות, ולאור החוק שעבר בעניין זה לפיו מחויבים המעבידים לשלם שכר לעובדיהם שנעדרו בשל המצב הביטחוני.
- 1.6 אין באמור בתקנות כדי לפגוע בזכאותו של ניזוק בישוב או אזור שהוכרז כישוב ספר ערב תחילתן של תקנות אלה, והוא רשאי לבחור בין פיצוי לפי התקנות (במסגרת "המסלול הירוק"), לבין פיצוי על פי התקנות שחלו כנוסחן ערב תחילתן של התקנות.

2. אופן חישוב הפיצוי

2.1. כללי

סך הפיצוי בשל הנזק העקיף נקבע בשיעור של 180% מהשכר היומי הממוצע של העובד" (ראה הגדרה להלן). משיעור זה תופחת השתתפות העובדים שנעדרו מהעבודה בשל המצב הביטחוני, בשיעור של 20% מהשכר. ההשתתפות תבוא לידי ביטוי בדרך של הפחתה ביתרת החופשה של העובד. עובדים שלא עומדת לזכותם יתרת ימי חופשה בשיעור הנדרש, תחויב מכסת ימי החופשה השנתית שלהם בשנת 2007, ובמידת הצורך – בשנים שלאחר מכן.

השתתפות המעסיקים תהיה בשיעור של 27.5%.

לפיכך, הפיצוי בגין הנזק העקיף שיינתן למעבידים יהיה בשיעור של 132.5% (27.5%-20%-180%) מ"השכר היומי הממוצע של העובד" עבור כל יום היעדרות בשל המצב הביטחוני ובכפוף לתקופה שבנספח 5 לטופס שבכל איזור ואיזור.

לגבי ניזוקים שאינם מעסיקים עובדים וכן לגבי בעלי עסקים, קבלני כוח אדם, קיבוצים ו"מלכ"רים זכאים" נקבעו הוראות מיוחדות.

כמו כן, יובהר כי הגופים הבאים לא יהיו זכאים לפיצוי עקיף בהתאם לתקנות: המדינה, גוף מתוקצב או תאגיד בריאות (ס' 21 לחוק יסוד התקציב), חב' ממשלתית, קופ"ח ומוסד להשכלה גבוהה.

ניזוק יהיה זכאי לפיצוי בהתאם לתקנות, אם עסקו ב"אזור הגבלה" או מעסקו נעדרו עובדים המתגוררים ב"אזור ההגבלה".

בסעיפים הבאים נפרט את דרך החישוב לניזוקים השונים.

2.2. חישוב הפיצוי לניזוק המעסיק עובדים (עצמאי, חברה ושותפות של יחידים)

2.2.1. "השכר היומי הממוצע של עובד" מוגדר כסך תשלומי השכר לכלל העובדים של הניזוק בגין החודשים אפריל, מאי ויוני (בשנת 2006), כפי שמדווחים לרשויות המס כשהוא מחולק בסך המצטבר של ימי העבודה של כלל העובדים בשלושת החודשים כאמור. השכר החודשי של כל עובד ועובד לצורך חישוב הממוצע לא יעלה על פעמיים וחצי השכר הממוצע במשך נכון לחודש יוני 2006 (18,850 ₪ לחודש אחד או 860 ₪ ליום) ולא יפחת משכר המינימום לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז – 1987 שהנו 3,585 ₪ לחודש (143 ₪ או 165 ₪ ליום לעובד העובד 6 ימים או 5 ימים בהתאמה).

סך תשלומי השכר בתקופה אפריל-יוני	= שכר יומי ממוצע של עובד
סך ימי עבודה בפועל	

2.2.2 סכום הפיצוי העקיף שישולם לניזוק המעסיק עובדים בענפי התעשייה, המסחר והשירותים יהיה לפי 132.5% מהשכר היומי הממוצע של העובד כשהוא מוכפל בסך ימי ההיעדרות של העובדים שלא הגיעו לעבודה בשל המצב הביטחוני (להלן - "ימי ההיעדרות"). לעניין זה, "ימי היעדרות" - ימים בהם נעדר העובד מעבודתו אצל ניזוק בשל המצב הביטחוני, למעט ימים שנעדר בשל מחלה, תאונה, חופשה, מילואים או בשבת ובחג וביום שישי, למעט מי שעובד באופן רגיל בימים אלה.

סכום הפיצוי העקיף = שכר יומי ממוצע של עובד x מספר ימי ההיעדרות x 132.5%

2.2.3 במקרה בו משולם לעובד שכר גלובלי יובאו בחשבון (לעניין חישוב השכר הממוצע היומי לעובד) 22 ימי עבודה לכל חודש. באותם מקרים בהם עבדו העובדים גם בימי שישי שבת או ימי חג יובאו ימים אלה בחשבון, אך לא יותר מ-30 ימים בחודש.

2.2.4 בחישוב הפיצוי לעצמאי שמעסיק עובדים יובאו בחשבון בנוסף לסכום הפיצוי המפורט לעיל סכום נוסף, בגין בעל העסק, שהנו הנמוך מבין פעמיים השכר היומי הממוצע של העובד או השכר המרבי (השכר הממוצע במשק כפול 2.5 ומחולק ב-22 השווה ל-860 ₪ ליום) כשהוא מוכפל במספר ימי ההיעדרות הרב ביותר של מי מעובדיו וב-132.5%.

דוגמא:

- בעסק המצוי באזור הגבלה מועסקים 11 עובדים בכל אחד משלושת החודשים (אפריל, מאי, יוני). במהלך תקופת העימות העסק היה סגור 10 ימים (בתקופה המפורטת בנספח 5 לטופס).
- סה"כ השכר ששולם לכלל העובדים בחודשים האמורים על פי הדיווח לרשויות המס היה 210,000 ₪.
- סה"כ ימי עבודה במצטבר לכלל העובדים בחודשים דלעיל - 600 ימים.
- נבדק ונמצא כי השכר של כל עובד היה נמוך מפי 2.5 מהשכר הממוצע במשק, והוא עולה על שכר המינימום.

אופן חישוב הפיצוי:

- שכר יומי ממוצע לעובד - 350 ₪ = $210,000/600$
  - פיצוי בשל היעדרות העובדים - 51,013 ₪ = $1.325 \times 11 \times 10 \times 350$
  - הפיצוי הנוסף בשל המעסיק העצמאי - 9,275 ₪ = $10 \times 1.325 \times 350 \times 2$
  - סה"כ הפיצוי 60,288 ₪ = $9,275 + 51,013$
- הערה:** בנתוני הדוגמא, הפיצוי ליום שחושב לבעל העסק (2×350 ₪), יבחן מול התקרה (860 ₪).

2.3. חישוב הפיצוי לניזוק עצמאי שאינו מעסיק עובדים

2.3.1. סכום הפיצוי לניזוק עצמאי שאינו מעסיק עובדים יהיה 132.5% מהמכפלה של "סכום הכנסתו החייבת ליום" במספר ימי הפסקת פעילות עסקו בשל המצב הביטחוני (כולל שישי שבת) בתקופה המפורטת בנספח 5 לטופס.

הערה: כעסק שאינו מעסיק עובדים ייחשב עסק שבחודש יוני 2006 לא העסיק ולו עובד אחד. לעניין זה בן זוגו של ניזוק העובד עמו לא ייחשב עובד.

"**סכום ההכנסה החייבת ליום**" - סה"כ הכנסתו החייבת בשנת המס 2005, בתוספת ההכנסה הפטורה ממס לפי סעיף 9(5)(א) לפקודת מס הכנסה ולפני קיזוז הפסדים (כל אלה בהתאם לדיווח הניזוק בדוח השנתי לשנת 2005 לרשויות המס) ומחולקת ב - 365 ימים (או מספר ימים יחסי בהתאם לתקופה שבגינה הוגש הדוח).

הפיצוי ליום לא יעלה על השכר המרבי ליום (860 ₪) ולא יפחת משכר המינימום ליום (143 ₪).

		סה"כ הימים שבתקופת הפסקת פעילות	X	הכנסה חייבת בשנת המס 2005	סכום הפיצוי =
132.5%	X	<hr/>			365

2.3.2. חישוב הפיצוי לניזוק עצמאי שאינו מעסיק עובדים ושלא הפסיק את פעילות עסקו

חישוב שונה ייערך לגבי ניזוק עצמאי שאינו מעסיק עובדים ושלא הפסיק את פעילות עסקו במהלך כל התקופה המיוחדת ובלבד שהתקיימו לגביו התנאים הבאים:

(1) עסקו אינו מתנהל בביתו.

(2) מחזור עסקאותיו לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976, כפי שדווח לרשויות המס בששת החודשים הראשונים של שנת 2006 אינו עולה על 180,000 ₪.

חישוב סכום הפיצוי, במקרה זה, יהיה כדלקמן: פיצוי של 50% מ"סכום ההכנסה החייבת ליום" כפול מס' הימים בהם הוכרז מצב מיוחד באותו ישוב (כמפורט בנספח 5 לטופס) ומוכפלת ב - 132.5%.

גם במקרה זה בן זוגו של ניזוק העובד עמו לא ייחשב עובד.

2.3.3. ניזוק שהוא עצמאי שאינו מעסיק עובדים ופתח עסק בשנת 2006

ניזוק שאינו מעסיק עובדים ופתח את עסקו בתקופה שבין 1 בינואר 2006 לבין 30 ביוני 2006, והודיע לרשות המסים בישראל על פתיחת עסקו לא יאוחר מיום 30 ביוני 2006 יחושב הפיצוי לגביו בהסתמך על דו"ח משוער, כמשמעותו בסעיף 133 לפקודה. הדו"ח המשוער יתייחס לתקופת פעילות העסק וההכנסה החייבת על פיו תשמש בסיס לחישוב "סכום ההכנסה החייבת ליום" כאמור בסעיף זה (בפסקאות 2.3.1 ו-2.3.2 לעיל)

בהתאם לכך, גם בעל עסק שנפתח בשנת 2006 יוכל לקבל פיצוי כמו ניזוק שאין לו עובדים והפסיק את פעילות עסקו (סעיף 2.3.1 לעיל) או כמו ניזוק שלא הפסיק את פעילות עסקו (סעיף 2.3.2 לעיל), כאשר מגבלת מחזור העסקאות כאמור בסעיף 2.3.2 לעיל תחושב באופן יחסי בהתאם לתקופת פעילות העסק (180,000 ₪ כפול תקופת פעילות העסק חלקי 181 יום).

2.4. חישוב הפיצוי לניזוק בגין מועסקים באמצעות חברות כוח אדם

- 2.4.1. סכום הפיצוי לקבלן כוח אדם שעובדיו מועסקים בפועל אצל מעסיק אחר (להלן - "המעסיק בפועל"), עבור עובדים המועסקים אצל מעסיק בפועל יהיה בשיעור של 100% "השכר היומי הממוצע של העובד" שלו כשהוא מוכפל בסך ימי ההיעדרות של אותם עובדים ואשר נעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני.
- 2.4.2. למעסיק בפועל יינתן פיצוי לפי שיעור של 32.5% מ"השכר היומי הממוצע של העובד" כשהוא מוכפל בסך ימי ההיעדרות של העובדים שלא הגיעו לעבודה בשל המצב הביטחוני. לעניין זה בלבד, יחושב "השכר היומי הממוצע של העובד" כסכום החשבונות (ללא מע"מ) שנתקבלו מהקבלן בגין חודשים אפריל מאי יוני בשנת 2006 בגין אספקת העובדים בלבד, כשהוא מחולק בסך ימי העבודה בפועל של אותם עובדים.
- 2.4.3. לגבי עובדיו של קבלן כוח האדם, המועסקים על ידו במישרין ועובדים אצלו, יחושב הפיצוי כאמור בסעיף 2.2 לעיל.
- 2.4.4. הפיצוי על פי סעיף זה לא יחול על יחיד המעסיק עובד סיעודי.

2.5. חישוב הפיצוי לניזוק שהוא קיבוץ

- 2.5.1. קיבוץ יפוצה בגין עובדיו השכירים בהתאם להוראות שנקבעו לניזוק שמעסיק עובדים בענפי תעשייה, מסחר ושירותים (ראה סעיף 2.2 לעיל).
- 2.5.2. בנוסף, יפוצה הקיבוץ בגין "שווי עבודת חברי הקיבוץ" כמפורט להלן.
- "שווי עבודת חברי הקיבוץ" - סכום השווה לשכר הממוצע למשרת שכיר אשר מפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המהווה סך של 340 ₪ ליום עבודה (7,540/22 ומעוגל ל - 10 ₪ הקרובים) כשהוא מוכפל בסך ימי היעדרות של כלל חברי הקיבוץ העובדים בתעשייה, במסחר ובשירותים בקיבוץ ואשר נעדרו מהעבודה בשל המצב הביטחוני.

2.6. חישוב הפיצוי לניזוק שהוא מוסד ציבורי

- סכום הפיצוי העקיף למוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודה שמתקיימים לגביו התנאים הבאים (להלן - "מלכ"ר זכאי"), יהיה 100% מ"השכר היומי הממוצע של העובד" כשהוא מוכפל בימי ההיעדרות של העובדים:
- (1) שליש לפחות מהכנסתו בשנת המס 2005 כפי שדווחה בדוח השנתי לפי סעיף 131 לפקודה, לא הייתה מתמיכה לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985, או מתרומות.

(2) עיקר הכנסת המוסד הציבורי בשנת המס 2005, כפי שדווחה בדוח השנתי לפי סעיף 131 לפקודה, שלא מתמיכות ותרומות כמפורט בס"ק 1 לעיל, הייתה ממכירת שירותים או מצרכים שהתמורה בשלהם מתקבלת ממתן השירות או הספקת המוצר בפועל מדי חודש בחודשו.

2.7. מס הכנסה

- 2.7.1. הפיצוי המשולם מהווה הכנסה החייבת במס על-פי פקודת מס הכנסה והוא ידווח בדו"ח השנתי במועד קבלתו.
- 2.7.2. מסכום הפיצוי לו זכאי הניזוק ינוכה מס במקור בשיעור של 20%, אלא אם לניזוק אישור מפקיד-השומה על פטור מניכוי במקור או ניכוי בשיעור מופחת.

2.8. הוראות תפעוליות

- 2.8.1. תביעה לקבלת פיצוי כמפורט בהוראה זו תוגש על גבי הטופס, אשר ניתן לקבל ולהגישו במשרדי מס-הכנסה ומיסוי מקרקעין של רשות המסים. כמו כן ניתן לקבל את הטופס באתר רשות המסים באינטרנט.
- 2.8.2. התביעות אשר הוגשו כאמור בסעיף 2.8.1 לעיל, תועברנה לטיפול מחלקת התביעות הארצית של רשות המסים בקרית הממשלה בתל-אביב. התביעות ישודרו למחשב במערכת הפיצויים (פפ"א), וייבחנו בהתאם לכללים שנקבעו בתקנות ובהוראה זו. החלטת "המנהל" בדבר סכום הפיצוי (או דחיית התביעה) תשודר למערכת (פפ"א) תאושר ע"י "המנהל" או מי מטעמו ותועבר לחשבות לצורך ביצוע התשלום.
- 2.8.3. מועדי הגשה יהיו לפי סעיף 36א לחוק.
- 2.8.4. הודעה בדבר החלטת המנהל תשלח לניזוק.
- 2.8.5. הליכי ערר יהיו בהתאם לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים)(נוזק מלחמה ונזק עקיף), תשל"ג – 1973.
- 2.8.6. לקבלת מידע נוסף נא לפנות למחלקת התביעות הארצית של רשות המסים, בקרית הממשלה בתל-אביב, טלפון: **03-7633500**

ב ב ר כ ה

רשות המסים בישראל